

SELMECZBÁNYAI HIRADÓ

VEGYES TARTALMU HETILAP
SELMEC- ÉS BÉLABÁNYA SZ. KIR. VÁROS HIVATALOS ÉRTESETŐJE.

Egy évre 8 korona. Félévre 4 korona. Negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára 20 fillér.
Hírdetések megállapodás szerint számíttanak.
Nyilttér díja soronként 20 fillér.

Felolós szerkesztő és lapfajladonos:
KUTI ISTVÁN

Az expediciót s hirdetésekkel illető reklamációk a lapkezelő
Joerges Ágost özvegye és fia
céghez intézendők, hova az összes pénzküldemények is küldendők.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Iparfejlesztés.

Irta: Szerényi József.

Annak az Istenáldotta földnek népéről van szó, mely az ország gazdasági jólétének elsőrangú tényezője, a míg gazdasági életünk alapja és feltétele a maga idején érvényesülő nap és eső.

Arról a földről és népéről, mely ez idő szerint az évnek csak egyik részében értékesítették és érvényesül gazdaságilag; az, hogy erőt kapjon a termelés idejére; ez, mert foglalkozása és életmódja egyoldalú idejének nagy része kihasználatlan.

Pedig fontos nemzeti és közművelődési érdekek követelnék a mai viszonyok alapos megjavítását.

Nemzeti érdekek, mert a magyar faj megerősödése függ össze ezzel, mely szomorú példáját látjuk ennek a Székelyföldön, anyagi helyzetének romlásával fokozatosan tért veszít saját ősi területén.

Közművelődési érdekek, mert a szellemi gyarapodásnak alapfeltétele az anyagi erő.

A kínél hiányzik a megélhetés feltétele, akinek küzdenie kell a létfenntartás nehézségeivel, az nem fordíthat kellő gondot szellemi fejlődésére.

Az a helyzet nagy Alföldünk aranykalászos rónáinak nagy részén. Az aranykalász egymaga alig biztosítja már a nép megélhetését.

Pedig az fog maradni megélhetésének legfőbb alapja továbbra is, annak kell maradnia, mert az a jellege az ország ama nagy részének. E jelleg megváltoztatására törekedni, meddő kísérlet lenne.

De felesleges is — azt a kérdést eldönteni és ezen a helyzeten segíteni.

Mert segíteni kell.

Nem új alapot keresni, hanem a megélvőt kiegészíteni.

Lehet az Alföld egyes részein gyárakat is létesíteni, sőt városaiban kell is, a viszonyok sem kedvezőtlenek erre.

Más a városok kérdése és ismét más a vidéké.

Azoknak mindenütt ipari és kereskedelmi jelleget kell adni, azok mindegyikénél törekednünk kell, számban növelni, erőben gyarapítani az iparos és kereskedő népességét, ez biztosítja legerősebben azok fejlődését.

Erre csak a százados kézműipar erősítése és új gyárak létesítése alkalmas.

E kettő és a felvevő képességében gyarapodó földműves-lakosság önmaga teremti meg az erős kereskedelmet.

De lehet-e gyárpart teremteni azokon a rengeteg területeken, melyeket ott ma az eke szánt fel?

Lehet egyes helyeken, de általában nem lehet. Nincsenek meg hozzá az előfeltételek. Gyár a lakosság, nincs fűtőanyag vagy vizierő, sok helyütt általában víz és hiányos a közlekedés.

Pedig ezek nélkül nincs ipar.

És ha lehetne is, volna-e helye ennek, kivéve azokat az iparokat, melyek kiegészítő részei a mezőgazdaságnak?

Jöjjünk tisztába azzal, mi a legfőbb cél a gyárpart fejlesztésnél?

A nemzeti munka lekövetése, a fölös munkaerő állandó és biztos foglalkoztatása.

A mezőgazdasági iparok — melyeknek nagyarányú fejlesztése ezeken a területeken kívánatos, sőt szükséges — a cukorgyárak kivételével nem kötnék le valami igen nagy munkaerőt. Ezek nem is ebből a szempontból bírnak különös jelentőséggel, hanem az okszerű gazdálkodás érdekében.

Egy eljegyzési híre.

— Tanácsok egy fiatal barátnak. —

Mielőtt elvonnád a kút kiszemeltét:
Tapogass jól végig a szíven, a lelkén.
Nézd ki a szeméből, tud-e álmodozni?
S szokott-e pulykolt ágyán imádkozni?
Ha a mezőn jártok: kap-e a virágon?
Megáll-e a szeme a vadrózsza-szádon?
Fitymálva, kicsinylőn nem mondja-e rájuk:
Hogy csak az álók az igaz virágok.
Ha jártok az utcák nagy forgatagába,
És nyújta feletek kis kezét az árva:
Vet-e legalább rá, szíve melegéből,
Egy szánó pillantást szépséges szeméből?
— Adj dall a kezébe, gyöngyfüzta sorokból,
A melytől a szívinék érzése kicsordul,
A melytől az ember mintha jobbá lenne . . .
Megtudja-e lelket fúroszteni benne?
S míg beszél az édes anyadról,
Egyszerű parasztos, nádas hajlékáról,
Odahúzó szíved minden melegét:
— Gyönyörű kis fejét nem fordítja-e el?
Oh mert ha a szívet helyén nem találád,
Hasztalan számítok minden gazdagságát,
Hasztalan álmodnod a leggyönyörűbbnek:
— Küld neki vissza az arany jeggyűrűdet!!!

Szabolcska Mihály.

Jó gyermekek.

Irta: Kiss Ernő.

A titkár úr visszavonult belső szobájába, mert a gazdasszony rossz kedvű volt. Összeesett a háziúr cselédjével a padláskules miatt, minélfogva a hálószoba padlóját olyan dühösen surolta föl, hogy az étázséren reszkettek a csese-becsék s az ebédül inkább kajúthó hasonlítot, mikor a tenger háborog.

A titkár úr az ablakhoz ment, kinyitotta kissé és lenézett az utcára.

Különös dolog volt, hogyan kerülhetett a víz az utcai árokba, holott már napok óta nem esett. Valószínűleg mosogató víz volt a szomszéd házból; mert lucskos volt, sok sem volt, de mindenesetre elég volt arra, hogy két koldus gyerek teljesen bemaszatozza magát vele.

A gyermekek mit sem szeretnek jobban, mint a lucskos vizet: a tiszta viztől már inkább félnek egy kissé.

A fiucskák négy és hat év között voltak. A legidősebb — a vezér — színehagyott két matröz-zubbonyt viselt, szennyes vászonnadrágot, melynek bősége elárulta, hogy nem rája szabták, Fején egy szalmakalap emléke borongott.

Öcsésen szűk nadrág volt, meglehetősen szellős és lyukas, melynek fogyatkozásait nagyon rosszul takarták egy vén télikabát gyér maradványai. Egy ernyős szipkának fele egészítette ki ezen inkább egyszerű, mint izléses öltözké.

Természetesen mezteláb voltak, nadrágjukat térdig felgyűrtek, ujjongva-nevetve paskoltak az árok vízében s pajkos jókedvükben sárral dobál-

ták egymást. A kövezeten két úri gyermek állott és félelemmel vegyes érdeklődéssel nézte őket.

Egy kis fiú volt és egy kis leány, két trikotrúhában, piros harisnyában, lakkeipőben.

Egymást kézenfogva álltak ottan s mindegyik egy rúd cukrot rágicsált.

A titkár úr fönt ült az ablakban és nézte őket. Oly nagyon szerette a gyermekeket.

— Uram Istenem, ha feleségül vettem volna Máriámát, most nekem is volnának ilyen apróságaim; — már tudniillik ilyen jól nevelt apróságaim, mint azok az úri gyermekek, akik a gyalogárón állnak és cukrot esznek, nem pedig olyan mocskos utcagyereköök, mint azok ott az árok vízében. És szép feleségem is volna, mert Marianna szép asszony, noha már nagyon elhízott. Csodálatos, a nagykereskedők feleségei mindig elhíznak. Istenem, most legalább tudnám, hogy miért élek, miért dolgozom. Olyan egyedül vagyok!

A hálószobában hangos csörömpölés támadt. Legalább is egy pohár tört össze.

— Azaz, hogy van gazdasszonyom. Mindig eszembe juttatja, hogy ő is itt van. Különbön nagyon rendes asszony és nem lop el semmit; mert azt hiszi, hogy ő fogja mindenenem örökölni. El is követ minden lehetőt, hogy minél előbb halálra bosszanton.

Megint kihajolt az ablakból s letekintett az utcára, ahol a koldusgyerekek vigan lubickoltak az árok vízében . . .

— Mit álltok itt és bámészkodtok, — kérdezte a legidősebb fiú a gyermekektől, — gyertek és játszatok velünk.

— Nekünk fél kell mennünk.

— Mit csináltak odafönn?

— A többi iparokhoz pedig nincs fölös munkaerő. Olyan t. i., mely tavasszal is, nyáron is, télen is egyaránt rendelkezésre állhatna. Mert az iparnak állandó munkacserére van szüksége. Az csak kivételesen, csak időszakos üzemenél rendelkezhetik be változó üzemekre.

Csupán egy iparág volna, mely állandó munkásságra számíthatna itt is, a szövőipar, mely túlnyomólag női munkára van alapítva. Ez a munkaerő pedig fölös számmal áll itt rendelkezésre. Sőt éppen ez egyik nagy baja az Alföldnek, hogy női munkaereje nincs kihasználva, ez nem értékesítetik.

Csakhogy a szövőiparnak még egyéb feltételei nincsenek meg itt, kivéve a városokat, melyek más elbírálás alá esnek.

Más megoldást kell tehát itt keresni. Annnyival inkább, mert az iparfejlesztés nem olyan mesterség, melynél sablonokat lehetne alkalmazni. A viszonyok szabják meg ennek alkalmazhatóságát.

Itt pedig a viszonyok — ismét nem a városokat értem — azt írják elő, hogy keresni kell kiegészítő foglalkozásokat, melyek egyrészt lekötethetik a női munkaerőt az év minden szakában — ha nem is mindig teljes munkaidőjében — másrészt kiegészítik a tavaszi, nyári és őszi foglalkozást télen is.

Ez nem lehet más, mint egészséges alapon szervezett háziipar.

De nem magára hagyatva, hanem komolyan szervezve Vállalat alapon, hogy biztos munkát nyújtson és állandó keresetet biztosítson.

Nem könnyű feladat, de nem is megoldhatatlan. Nagy feladatokat igényel, de olyan cél érdekében, melyért még sokkal nagyobb is indokolt volna. Nemcsak a jelen közvetlen kihatásáért, hanem közvetve a jövő átalakulásáért.

Ha az Alföld városaiban sikerülne

— Lehúzóz képekkel játszunk.
— Hát ti mit csináltok egész nap?
— Koldulni járunk.
— Mulsátságos az?
— De mennyire mulatságos! Csak az a rossz benne, hogy mindenütt telefönnem étellel, mert mindenütt kapunk enni. De tudod, amikor kijövünk, akkor a csontokat meg a kenyérhéját mindjárt eldobjuk az utcán; de a tisztelléseknek meg az ötfiléreseknek már jó hasznát vehetjük, meg az anyánk is jó hasznukat veszi. Az anyánkat bizonyosan látta már itt az utcán. Rákosszony, aki rákot árul és mindig azt kiabálja: Almát vegyenek! Almát vegyenek!
— Szereted az almát?
— Igen, de csak meghámozva.
— Mi soha hámozuk le. De csak akkor kapunk almát, ha már rothad.

Aztán ő meg az őcsese ide-oda nyargaltak az árokbán és török szakadtából énekeltek:
— Almát vegyenek! Almát vegyenek!

A jó gyermekek félig irigy pillantásokkal nézték azokat, a kiknek nem kellett olyan jó ruhát hordaniuk, mint nekik.

A koldusfú ismét megállt előttük.
— Add nekem a rúdcukor felét, akkor leföskendezhetsz ahogy tetszik.

— Az ajánlat tagadhatatlanul csábító volt.
— De hiszen akkor a mi lábunk is vizes lesz, mondotta a jó fiúcska.
— Hiszen felegyűrhetlek a kabátujjat s a kezeikkel föskendezhetek.

Ez egész új oldalra volt a dolognak, ami még nem jutott eszükbe.
— Tegyük meg? kérdezte a jó fiúcska hűgatól.

nehány nagyobb gyárat létesíteni, melyek leköték a városi és környékükbeli lakosságot, ennek kapcsán pedig sikerülne az Alföld nagyobb területeire kiható állandó háziipari vállalatokat teremteni, melyek arra az időre nyújtanának a családok számára az időre nyújtandó munkát a családok számára — mert hisz egyelőre nem lehet még ezekről szó, ez csak fokozatosan történhetik — rendes keresetet, mikor a mezőgazdasági munka a lakosság nagy tömegei számára szíttétel: gyorsan megváltoznak az aranykalászos rónák népének gazdasági viszonyai és ezzel egyuttal hatalmas lépést tehetnek előre a nemzeti és kulturális haladás terén.

Az általános választói jog és a felvidékek.

(Folyt. és vége.)

Pedig azt hiszem, hogy ily korszakot alkotó reform megvalósítása előtt — eltekintve a nemzeti érdekektől — első és fő kötelesség mérlegelni azt, hogy az a nép, mely ily fontos alkotmányi jogokkal ruháztatik fel, az értelmiség oly fokán áll-e, hogy amely jogokkal helyesen tudjon élni és nem visszaélni. Ha rá történik hivatkozás, tud-e magának helyes ítéletet alkotni egyes kérdések elbírálásánál, mert különben oly tömeg, mely a maga tudatlanságában, fülbemászó jelzások, nemzetiségi tudatának hiszolgó szolomok, felekezeti igazságok által félrevezethető, többet árt a köznek, mint használhat. Mind emez alapfeltételekre pedig az irni és olvasni tudás még magában nem elegendő.

Feltétlen be fog tehát következni az az idő, midőn a vezető magyar intelligencia befolyása megszűnik s a választók nagy tömege ki lesz szolgáltatva oly vezetéknek, kik különféle nemzeti aspirációknak élve, a hatalmukba jutott választók közönségét is ezen eszmék szolgálatában fogják kihasználni.

Igenis be fog következni ez az idő, mert a magyar intelligencia, látva fáradozásának, anyagi áldozatkészségének eredménytelenségét, látva, hogy egy rossz órában született idea kedvéért miként tétnék kockára a nemzeti ideal legszentebb érdekei. Önként fog félreállni s átengedi a teret azoknak, kik az általános választói jog híveinek hitvallása szerint, eme vezető szerepre úgy is hivaták.

És kik lesznek ezek? Falusi lelkészek, néptanítók, körjegyzők, doktorok, vidéki kereskedők, iparosok és vállalkozók!

— Igen, — suttogta félénken a kis leány.
— De a cukrot csak akkor kapod meg, ha már egészen lucskos leszel.

A koldusfú az árok közepére állott, meg-görbült háttal, a jó gyermekek pedig fölygürt ujjal, négykézláb dolgoztak, olyan buzdón, mintha minden óráért legalább is tíz rubt cukrot kapnának.

E pillanatban az anyuk rémülten szakította föl a második emeleti ablakot.

— De gyerekek, mit csináltok ti odalenn?
A kis leány ijedében elvesztelte az egyensúlyt, orra bukott az árokba és magával rántotta bátyját.

A koldusgyerekek ijedten kerekelt oldottak, a szárazajka lejtőt szakadta és fölívte a gyermekeket, akik torokszakadtából böfögték, és tetőtől-tálgip lucskosok voltak.

A titkár ur becsukta az ablakot.

— Az embernek, ha egymagában él is, éppen olyan dolga van. Még a jó gyermekek is sok gondot okoznak. Bizony mondom e pillanatban nem szeretném őket a drága szőnyegemen látni. A leánykának kétségkívül megvan az az előnye, hogy tisztá.

Beletemetkezett a karosszékebe s rágyújtott pipájára.

A vihar elcsendesült. A csecse-becsék nem reszkettek többé a polcon és az ebédőben szélcsend uralkodott.

Igen, igen egészen jó idő volt. Ezt megláthatta gazdasszonyom, aki behozta a délutáni kávéval olyan arccal, mely ragyogott a jóakarattól és a zöld szappantól.

Ez az elv helyes és sok tekintetben üdös lehet ott, ahol a magyarság dominál, hol ezek a közép vezetésére designált egyének testelői-kezelői magyar emberek, de nem a Felvidéken! Miért? Egyzeretlen azért, mert közümdomó dolog, hogy az evangélikus lelkészség legnagyobb része nemzetiségi érzelmi, a katolikus lelkészség egy része nemzetiségi érzelmi, az evangélikus felekezeti iskolák tanítói nemzetiségi érzelmetek, a keresztők nagyobb része nemzetiségi érzelmi, az iparosok Turócban, Liptóban, Árvaiban majdnem kivétel nélkül, Pozsony, Trencsén és Nyitra megyékben pedig egy számat tevő részben szintén nemzetiségi érzelmetek.

A körjegyzők, akik pedig első sorban volna hivatva a nép vezetésére, annyira túl vannak terhelve irodai és egyéb hivatalos teendőikkel, hogy a néppel való sürribb érintkezésre idejük nem jut. A felvidéki zsidóság befolyását pedig tönkre teti a tudatosan szított antiszemitizmus és a gombamódra szaporodó hitel- és fogyasztási szövetkezetek.

A vezető szerep tehát tényleg a nemzetiségi propaganda szolgálatában álló evangélikus lelkészség-, tanító- és iparososztálynak jut, melyhez nagy számmal fognak csatlakozni a Felvidék nemzetiségi érzelmi ügyvédjei, a nemzetiségi pénztárszervezetek és ipartelepek hivatalnokai. A magára maradt magyarság pedig kénytelen lesz összetett kezekkel nézni, mint tőpórnék, mint foszának szét a nagy magyar nemzeti állam kiépítéséhez fűzött legszebb reményei.

De tegyük fel, hogy a felvidéki magyar intelligenciában meg lesz az akarat, hogy vezető szerepét továbbra is megtartsa. A kérdés csak az, hogy ezen akaratnak, a változott viszonyok között, érvény tud-e szerezni? En azt hiszem, nem. Vagy csak ideig-óráig.

A jól szervezett nemzetiségi propaganda munkájával szemben nem lesz meg a kellő számbeli ereje sem ahhoz, hogy a propaganda hatását lerontsa, vagy csak némileg ellensúlyozhassa is. A sorompóba állított tömegek ereje fog hatni ezentul azokra is, kik eddig szívesen hajlottak a jobb ügy szolgálata felé s hiábavaló lesz minden szép beszéd, minden kapacitálás, a tömegek megfélemlítő erejével szemben, a szóbeszéd teljesen hatástalan fog maradni. Bő tapasztalataik vannak e téren azoknak, akik a nemzetiségi vidékeken néhány választást keresztül csináltak. Látták, hogy egy-egy jobb érzelmi polgár csak azért nem mert meggyőződése szerint szavazni, mert az ellenpártos szító községi lakosok tömege, erkölcsi erejét és akaratát megtűrte.

Tehát a félrevezetett, a fanatizált tömeg, mely kellő erkölcsi és értelmi képzettség hiánya miatt mindenre lesz kapható, az fogja kicsavarni a magyarság kezéből a vezető szerepet.

Lássuk végül az elősorolt törvényhatóságok néhány kerületét, hogy az értelem census alapján kiszélesített választói jog behozatala után, a választók számaránya miként oszola meg a magyarság és tőlség között s bíráljuk el az eshetőségeket, hogy egy elrendelt általános választás alkalmával mily reményekkel mehetnek a választás küzdelmeibe. (Kíméletlenül lásd a 3-ik old.)

Az itt bemutatott számbeli adatok és a nemzetiségi eszmék terjeszkedésének helyes és lelkiismeretes összevetése után most már hozzávetőleg megállapíthatjuk, hogy a felsorolt vármegyékben, melyek azon kerületek, melyek egyáltalános választói jog alapján megejtett általános választás alkalmával, a magyarság teljes erőmegfeszítése dacára is, nemzetiségi jelöltek kerülnek ki győztesen.

Ilyenek: Árvaiban a *brobri*, Hontban a *korpontai*, Liptóban mind a két kerület, Nyitraiban a *nagyfalpacsnai*, *szakolczi*, *szenci* és *vágyhelyi*, Pozsonymegyében a *nagysszonbati*, *razini* és *stomfai*, Turócmegegyében mind a két kerület, Zólyommegegyében a *szilacsi* és esetleg a *breznobányai*, Gömörben a *tiszolci*. Összesen tehát 16 kerület.

Trencsénmegegyében, Sárosban és Szepesben, hol eddig még a nemzetiségi eszmék nagyobb tért és befolyást nem hódítottak, a jövőben minden attól függ, hogy eme megyék nagyobbára katolikus lakossága mily arányban lesz megnyerhető a nemzetiségi eszméknek, vagy lesz-e a vezető intelligenciában annyi erkölcsi erő, hogy e megyék lakosságát, ezen a magyar ügyre káros befolyás alól mentesíteni képesek lesznek.

En azt hiszem, hogy a nemzetiségi tömegek győzelme ezt a lehetőséget nagyban veszélyeztetné, mert már most észlelhetők oly jelen-

KÜLÖNFÉLÉK.

— Az ifjuság kegyeleto. Az emlékezés és kegyelet ünnepe a főiskolai ifjuság ez idén is impozáns módon rótta le a kegyelet adóját halottai iránt. Hosszu menetben, közepen a kigyózó «szalamanderrel», két oldalt lobogó fátyalfanyélnál, búr gyászinduló hangjai mellett vonultak ki a temetőbe, hogy ott kegyeleto szavakkal áldozzanak a bajtársak emlékének. S míg a sírokon pilogó gyertyák némán hirdették a mulandóságot, addig a körülöttük gyülekezők szomorú gyászénekek kegyeleto szavakkal adtak kifejezést a «memento» örök igazságának. Négy kollégájának s egy tanárának sirjánál állapodott meg az ifjuság s mind az öt sirnál egy gyászének és beszéd emlékeztet meg az ott porladóról. — Dávid Béla sirjánál *Tassonyi* Ernő, a Zsembery Gyulánél *Bacsa* Lajos, Kapelet Miklósénál *Frösök* István, Novák Bélánál *Wundszám* Sándor és Pauer János volt főiskolai tanár és titkár sirjánál *Rácz* Ágoston főiskolai hallgatók beszéltek.

— A piaci drágaság ellen. Több ízben említettük, hogy a piaci drágaság ellen mozgalom indult meg, amelyet ujabbban a város hatósága is melegen pártfogol. Örömmel újsághatjuk most, hogy a hasznos mozgalom ma-holnap eredménynyel is fog járni, mivel a magyar gazdák szövetekeztel folytatott tárgyalásoknak az lesz az eredménye, hogy a szövetkezet itten egy vásárcsarnokot létesít, amely mindennemű élelmi szerrel ellátja a községet. A szövetkezet budapesti megbízottja *Teatoris* Viktor a tegnapi napon tanulmányozta a heti piacot s e tanulmányozás eredménye az, amit mi régen tudunk, hogy közönségünk igen drága áron jut többnyire igen selejtes áruhoz. A szövetkezet kiküldöttje most megteszi jelentését az igazgatóságának, mely szerint itt egy árucarnok létesítése szükségét pótolna, s ismérven a magyar gazdák szövetekezte igazgatóságának tevékenységét és vállalkozási kedvét, kétségben kívül biztosra vesszük, hogy nemcsak a megnyílt városunkban a vásárcsarnok.

— A „Beszerce-Selmecebányai Társaskör Budapestén” folyó évi október hó 7-én tartotta XXVII. évi alakuló közgyűlését. A szép számmal egybeült tagok között jelen volt *Concha* Győző egyetemi tanár, a Kör tiszteletbeli és alapító tagja. Ezen közgyűlésen választotta a Kör ezideli tisztségelőit; a választás eredménye a következők: Elnök: Zsembery Gyula; alelnök: Machniewicz Dezső; titkár: Gróó Géza; jegyző: Vallasek Gyula; pénztáros: Tomcsányi Gyula; ellenőr: Stollmann Sándor; háznagy: Schmidt Imre. A felügyelő bizottság tagjai: Burghardt Péter és Székely László. Választmányi rendes tagok: Lenecs Vilmos, Folkmann Ervin, Rosenauer Béla, Stubentöl Ferenc, Kliment Béla. Pótagok: Piltz József és Lojko Adolf. A Kör ezidőszerinti vagyona 3228 korona 84 fillér. Következő rendes gyűlését a Kör folyó hó 4-én tartotta.

— Katona-zene. *Ács* József, a Hungária-szálló bérlelője e hó 11. és 12. napján zeneestélyt rendez a Hungária étteremben és kávéházában. A zeneestélyen a losonci 25-ik gyalogezred teljes zenekara fog játszani. Az élevezetesnek igérkező két estére már most felhívjuk a közönség figyelmét.

— A budapesti Uránia színház városunkban. A közel napokban kellemes szellemű élvezeten lesz része városunk intelligens közönségének. A budapesti Uránia színház vidéki osztálya rándul le hozzánk, hogy műsor darabjainak legjavát bemutassa s kulturális hivatásának megfelelően elsőrangú magyar irodalmi termékek utján terjeszse az ismereteket. Az ezen alkalommal színe kerülő művek szerzői egytől-egyig kiváló tagjai a főváros irói gárdájának, ami magában véve is garanciát nyújt a tartalom és összeállítás kitünő voltáról. Mint elsőst az elsősk között emeljük ki Pekár Gyulát, kinek nevéhez a budapesti uránia színház legszebb sikerei fűződnék, s kinek most bemutatásra kerülő «Páris asszony»-a mult színházi évad legfényesebb attrakciója volt. Ebben a darabban a Pekár Gyula reneteg tuánsának, finom szellemességének minden varázsa megnyilatkozik s a legnevesebb francia művészek képeivel és a remek mozgófényképekkel illusztrált szöveg olyan bravuros rajtot ad a modern Babylon szövegnyáról, a melyet talán maga a francia irodalom sem tud felmutatni. Az első felvonás tulajdonképen egy történelmi elmefuttató, mely a tudós széleskörű áttekintésével kalandozza be a «grand nation» évezredes életét és úgyesen marokolja össze mindazokat az eseményeket, melyek

Az értelelmi csonka alapján választók száma lenne	A csonka alapján összesít választók száma*	Több	A többletből ezek százaléka szerint a többségre a magyar és egyéb nyelvekre	
Árvamegye:				
Alsókubin } Ezen két kerületben számba vehető szaporulat nincs.				
Bóbró				
Bármegye:				
Aranyosmarót	7892	3265	4637	86 %
Léva	9388	4276	5012	26 %
Ujbánya	6888	2795	4093	80 %
Körmöcbánya	1458	628	831	24 %
Hontmegye:				
Ipolyság	6639	2388	3256	83 %
Korpona	7801	3383	3918	24 %
Szalka	7334	2755	4579	31 %
Liptómege:				
Liptószentmiklós	6916	3162	3754	91 %
Rózsashegy	6287	2752	3535	90 %
Nyitra megye:				
Érsekújvár	7660	2539	5121	42 %
Galgóc	7647	2140	5503	88 %
Nagytapolcsány	5907	2280	3624	85 %
Nyitra	7696	2436	5260	82 %
Privigyé	3973	1661	2312	68 %
Szokolca	5180	2180	3000	92 %
Szenic	5077	2110	2967	90 %
Vágújhely	4642	1263	3379	90 %
Vágvecse	7074	1554	4520	35 %
Verbő	5110	1457	3653	96 %
Zsámbokrét	5127	1335	3892	91 %
Pozsonymegye:				
Bazin	5300	2225	3075	77 %
Dunaszerdahely	6165	2459	4156	—
Galánta	8882	2829	6063	—
Nagyzombat	8208	2487	5721	91 %
Somorja	5850	2038	3812	—
Stomfa	6676	2668	4008	76 %
Szempe	5755	2489	3166	62 %
Szentjános	5481	2176	3305	91 %
Túrócmege:				
Stuonyafürdő	3771	2258	1513	58 %
Szucsány	4311	1878	2433	89 %
Trencsénmegye:				
Baán	4893	2493	2400	91 %
Bittse	1814	721	2093	95 %
Puchó	4067	1262	2805	93 %
Kiszucau hely	3217	860	2357	97 %
Trencsén	5242	1973	3269	94 %
Vágbeszerce	3700	697	3003	96 %
Zsolna	3852	1533	2319	80 %
Csaca	3780	832	2948	97 %
Zólyommegye:				
Brezsnóbánya	6052	1838	4214	92 %
Zólyom	6521	2775	3746	94 %
Sziliacs	6144	2364	3780	95 %
Beszercebánya	2692	847	1775	72 %

* Miatán a legujabb adatok nem voltak kenzél, az 1900. évi összeírást vettem alapul, mely néhány százalékkal kevesebb, mint a legujabb összeírás eredménye.

ségek, melyek ezen irányban súlyos aggodalmakra szolgálhatnának okot.

Ez idő szerint azonban még ki van zárva a nemzetiségi lapok ama vérmes reményeinek teljesítése, bármily agitáció feltsenek is ki, hogy ötven képviselőt liferáljanak a magyar parlamentbe. Nem lehetetlen azonban, ha a magyarság az irányító politikuskok lanyha támogatását megúván, félreáll, eme reményeik, ha nem is oly mértékben, de jelentékeny részben teljesülni fognak.

De bármiként essenek is ki ezen választások, választások meg több vagy kevesebb nemzetiségi képviselő, egy bizonyos, hogy a magyar parlament nemzeti jellegén sorba esik a kérdés, nem-e lesz a magyar parlament oly jelenetek színhelye, aminők az osztrák parlamentben a nemzetiségi képviselők jóvoltából napirenden vannak? Az ily jelenetek káros hatása pedig első sorban a nemzetiségi vidékeken mutatkoznék, hol eme jelenetek, a nemzetiségi tudat fejlesztésére jelentékeny befolyást gyakorolnának.

Végül engedjék meg az általános választói jog híve, hogy megkérdézzem, miszerint szömlotak-e azzal a körülményvel, hogy a választói jog kiterjesztése esetén mi lesz a vármegyék törvényhatósági bizottságai, melyeknek tagjait tudvalehetőleg a képviselőválasztásra jogosultak választják? Szömlotak-e azzal a körülményvel, hogy az általános választói jog behozatala esetén, néhány törvényhatóságban a közgyűlések magyar jellegűből teljesen kiforgatnának, mert a választóit meggyőzöttségi tagok nagy része a nemzetiségiek közül fog kikérülni? Szömlotak-e azzal a körülményvel, hogy ezzel kivinnék a magyarság kezéből azt az utolsó fegyvert, melyet

ez ideig a magyar nemzeti eszmék szolgálatában annyi sikerrel alkalmaztak? En azt hiszem, nem!

Micsoda gyönyörűség volna, ha egyes vármegyék ősi tanácsosai termeiben a nemzetiségi bizottsági tagok leszavaznának mindent, melylyel a magyar nemzeti ügy szolgálatát előzotatik. Micsoda gyönyörűség volna, s ez nem éppen lehetetlen, ha a nemzetiségi bizottsági tagok az alpisáni székbe oly férfiakat ültetnék, kik maguk is ily eszmékkel telítve, velük egy gyékényen árnulnának, az általános választói jog nagyobb dicsőségére!

Gondoljuk meg tehát szászor, mielőtt a fennálló választási rendszer reformálásához hozzáfognának és sohase tévesszük szem elől böles elődeink mérsékelt irányzatát. ily kérdésekben próbát csinálni nem lehet. — mondja Szeil Kálmán — Magyarországnak etnografiai, gazdasági, kulturális, politikai viszonyai olyanok, melyek a kísérletezéstől óva intenek bennünket.

* * *

Ami a magyar munkásosztály jogos kívánalmát illeti, hogy megadásék és biztosításék részükre az alkotmányos jogok gyakorolhatásának lehetősége, ez ellen, úgy hiszem, széles e Magyarországon talpra esett érvel felhozni senki nem tud. A kivételnél azonban nem szabad megfeledkezni arról a régi latin közmondásról: Salus rei publice, suprema lex esto.

Igenis csinálják meg a törvényt s adjanak a munkásosztálynak jogokat, de ezeket kössék oly feltételekhez, melyek a magyar nemzeti ügyet, a nemzeti állam szönd inepült fejlődését, sok reményre jogosító jövőjét minden megrázkódtatástól megóvják.

a párisi asszony véralakúak és jellemük kialakulásához hozzájárultak. Szebben már nem is lehetne visszazetelni a mai könnyűvődré parisienne lelki genealogiáját, melyhez a megfejtés kulcsát az asszonyi természet örök törvénye adja: megalázkodni az erős előtt, hogy a gyöngésség legyereivel diadalmaskodni lehessen felette. Mert a párisi asszony sem tett egyebet a századokon át, mint-hogy csókjaival csábította el a számos hódított, aki leigázására jött el. Az ennek nyomában fásult sokféle vérkeveredés kölcsönözte a francia nőnek azon vonásokat, melyekkel ma is uralkodik Páris felett, sőt bizonyos értelemben az egész világ felett is. A második felvonás a modern parisienne nappali életének van szentelve. Mintegy káprázatos kaleidoskop tárul fel előttünk az az idegemzés-lázás élel, melyben minden mozzanatot megmételvez a „dekadencia. A reggeli toaletttől fogva percre van itt kimérve minden: a sétalovaglás, a pletyka, a nevesebb mesterek műtermek meglátogatása, a vásárlások, a reggeli, a látogatások, a találgatás, szóval minden, de minden. S ebben a zajos világban, mely telve van szellemekkel és mosolygál, testileg elfajul a párisi asszony s természet rendelle magasabb hivatalára képtelenné lesz. Az anyai mellettség utópia lesz lenni, s Németország a születések arányával és minden nap egy csatát nyer Franciaország felett. Csupa ötlet, csupa talpraesett megfigyelés és a felvonás. A harmadik rész: »Páris éjtele. Itt lüktet a világváros uttere legidegesebben, itt pezseg az a szemfényvesztő élet, melynek központja a párisi asszony, aki szépségének és szellemének minden gyögyével itt araja percrelperere a legszomorubb diadalokat. A színházok, orfeumok művész-korcsmák és kávéházak bűnvilágának izzó levegőjében forog, csillog ez a démon, aki a szive helyett az eszével szeret, kit testének-vérének minden ize arra praedestinált, hogy virtuozó legyen a gyönyöröknek s járja a bűnskálldját a Moulin Rouge, Olympia vagy egyéb mulatók kábító forgatagában. És ezek adják ma a párisi asszony karakterisztikus típusát. Pálcait kell törni felettük, de óvatosan, hogy életüknek ne legyen hazug. Mert az a párisi nő, akit a modern szellem ma ilyen alakban állít élénk, holnap egy új korszak fuvallatára magasztos erények képviselője lesz. Örökös hullámzás az ő egész leszármazása egész élete, melyben az ellentétes végletek belül minden súlyedés elensúlyozószára. Mozgó képei szenzációk hatásnak. Az első felvonás a Versaillesi királyi udvar szórakozásai, Marie Antoinette lefejeztése páraulann fényes kiállításnak. A második felvonás telve van az elegáns élet legérdekesebb mozzanatainak feltüntetésével. A harmadik pedig csupa tánc, csupa szinpadai jelenet. Egyik szebb a másikkal.

— Iparosok továbbképzése. A magyar iparművészeti társulat programjába vette a vidék iparművészetének fejlesztését is és újabb intézkedést keres ol iparosokkal, akik szakmájukban kiválóak. A besztecebányai kereskedelmi és iparkamara megkeresésére az elsőfokú iparhatóság egyelőre Krause József, Grohman Gyula, Fiedly Károly, Schramek Lajos, Rónai Károly, Palancsányi János, Baranka József, Gwerk Károly és Zachar Károly polgártársainkat ajánlotta az iparművészeti társulat figyelmébe.

— Himnlóoltás és ujraltás. A folyó évi himnlóoltásra az állami anyakönyvi hivatalok által kimutatott: Selmecebányán 207, Bélébányán 46, Hodrusbányán 74, Steffultón 61, Bánkán 26 és Rovnán 40 gyermek. Tényleg beoltatot pedig: Selmecebányán, Bélébányán és Bánkán 248, Hodrusbányán 80, Steffultón 74 és Rovnán 32 gyermek; ujraltotott pedig az egész városi törvényhatóság területén 391 egyn. Az első oltások kizárólag friss állati nyirkkel lettek fogantatva, mely nyirket a város költéségen szerezte be a tisztli főorvos és azután kiosztotta az oltó orvosok között. Az oltásokat *Tandlich* Ignác dr. tisztli orvos, *Füller* Gusztáv dr. m. kir. bányafőorvos és *Sós* Antal dr. m. kir. bányaműveles végezték.

— Vadászat. A főiskolai hallgatók október 29-én, mult vasárnap vadásztartották Brdo nevű erdőrezében tartottak hajótavadászatot. Gyönyörű szép időben indult meg a vadászat s az idő egész nap szép is maradt, ám erdemény jóformán semmi nem volt s egész nap csak egy árva nyul került a vadászok elé, melyet *Mankovich* Rezső lőtt le.

— Az iparfelügyelői kerületek új beosztása. Az iparfelügyelői kerületek új beosztását némi módosítással immár véglegesítette *Vörös* kereskedelmiügyi miniszter s az új rend már a folyó év november hó 1-én életbe lépett. A buda-

pesti kerületi iparfelügyelőket két részre osztik. Egyik a székesfőváros területén, a másik pedig Pest-és Fehérvármegye területén fog működni Budapest székhelyén. Az utóbi iparfelügyelőszék kerületében a kazánvizsgálatokat is fogja végezni. Az új rend szerint két ipari főfelügyelő lesz. Az egyik Budapesten *Magyarits* Agost ipari főfelügyelő vezette alatt. A másik Pozsonyban *Peterffy* Zoltán ipari főfelügyelő vagy ennek helyettese *Koiss* Géza iparfelügyelő vezette alatt. Az iparfelügyelőket a következő helyeken állítják fel, illetve hagyják meg:

Székhely:	Hivatalvezető:
Budapest város	A budapesti kir. ipari főfelügyelőszék
Budapest vidék (székhely Budapest)	Hávaes Kornél iparfelügyelő
Arad	Stengl Andor "
Marostásárchely	Róna Sándor "
Debrecen	Polgar Zsigmond "
Békésgyula	Reichenber Zsigmond iparfelügyelő
Kassa	Broosor Mor "
Kolozsvár	Hegyi Gyula "
Lugos	Borbély Gyula "
Márménasziget	Kosmann György "
Mosonvásárchely	Beller Ferenc "
Miskolc	Wigner Gyula "
Nagybeskerék	Vogl Antal "
Nagyvárad	Pozsonyi László "
Sátoraljaújhely	S nai Jakab "
Segevár	Donner Kornel "
Zabadska	Kreuzer György "
Szatmárnemeti	Ray János "
Szeged	Ákua Arnold "
Szolnok	Reichardt Vilmos "
Temesvár	Eisner Izidor "
Pozsony	A pozsonyi kir. ipari főfelügyelőszék
Resztcebány	Lányi Lajos iparfelügyelő
Győr	Kallo Bertalan "
Kapostás	Székely Antal "
Komárom	Zeké Imre "
Losonc	Dér Sándor "
Lőse	Kinzer Albert "
Nyitra	Rados Lipót "
Pécs	Raióh Károly "
Sopron	Naszaly József "
Szombathely	Székely Antal "
Trensen	Hoór Géza "
Fiume	Egan Lajos miniszteri osztálytanácsos.

— Rendőri szakkönyv. *Horváth* Kálmán rendőrfőkapitány »Az ütélvégly, a kivándorlás és az ezekre vonatkozó statisztika ismertetése» címmel igen hasznos és becses munkát adott ki a városi rendőrkapitányságok használatára. Az 1903. évi VI. és IV. törvények új alapokra fektette az ütélvéglyt és a kivándorlást s mint minden újabb törvényünknel, ezekkel is számos rendelet látott napvilágot a törvények életbe léptetésé óta, ugy hogy a rendeletek tömkelegében igen nehéz az eligazodás. Azért igen hasznos tehát *Horváth* Kálmán munkája, mert könnyen áttekinthető, világos utasítást ad az ütélvégly és a kivándorlás ügyével foglalkozó hatóságoknak, melyeknek munkáját nagyon megkönnyíti. A becses szakmunka igen csinos kiállításban Joerges Agost könyvsajtójából került ki. Ára 80 fillér.

— Lopott tárgyak gazdái kerestetnek. Kolpaszki István csavargó koldust a mult héten letartóztatta a rendőrség, mivel több rendbeli lopás gyanuja terhelte. Kolpaszki ugyanis koldulás ürügye alatt »sorra járja a házakat s a hol amit lehet elemel. Vallatása alkalmával rábizonyít, hogy Ernst Zsigmond házában egy téli kabátot lopott el s ezért egy hónapi fogházra ítéltetésre ítélte a kir. járásbírószág. Találattak azonban Kolpaszkinál egyéb lopott tárgyak is, így egy egészen újnak mondható fekete férfi kabát, egy könyvhakas, meg egy sárgarézből való csap. A vén bűnös nem akarja bevallani, hogy e tárgyakat honnan lopta s a rendőrség most keresi a károsultakat, hogy visszaadja az ellopott tárgyakat.

— Halál a kútban. *Jelinek* Józsefné halva három éves öreg asszony mult hó 31-én reggel, amint az udvaron levő kútból vizet merített, fejével becseset a kútba s ott meghalt. Az orvosrendőri vizsgálat szerint halálát szívérhíhdús okozta.

— Talált tárgyak. Folyó évi október hó 19-én a vasúti indóház mellett egy sötétvörös és 31-én a Kossuth Lajos-téren egy kulcs találtott. Igazol tulajdonosa átvetheti a rendőrségnek.

— Egy eljegyzési híre. Lapunk ma számában az Istenölti való első magyar poétának, *Szabolcska* Mihálynak egy gyönyörű eredeti versét közöljük. A vers a József kir. herceg Szanatórium-Egyesület napirtában jelent meg s mielőtt forgalomba kerülne, mi kaptuk az Egyesület előzenekeségéből közlést. Maga a könyv, ahol *Szabolcska* többemagával, az iradalom minden kitűnőségével megjelenik, valóságos remeke a könyvtűző műiparnak. *Bér* Dezső remek rajza, doborművét kivitele az egyesület emlémlánjának a kigyóval küzdő gladiátorának, akinek segítségére a magyar

nemzet szimbolikus madara, a turul szel, karmai között ezzel a fölirattal: »Mentsük meg a tudósbeteket!« Ez a mű valósággal díszmú, méltó ajándék s hisszük, hogy az embermentő derék céra sokan fogják megrendelni. Ára 2 korona. A megrendelést a József kir. herceg Szanatórium-Egyesülethez kell címezni, IX. Budapest, Ferenc-kört 36. szám.

— Modern hirdetési iroda. Ugy a belföldön mint a külföldön előnyösen ismerik az *Altalános Tudósító* hirdetési osztályát (tulajdonos *Leopold* Gyula szerkesztő). A legnagyobb hirdető cégek o megbízható iroda után eszközik összes reklámjaikat, mert kiváló *szakértelemmel*, oadaó *lelkismeretességgel* és felülmulhatatlan *ponossággal* teljesítik az összes megbízásokat. *Leopold* Gyula szorgalma, leleményessége és agítálása megemertette a gyümölcsét, amennyiben hirdető irodája ma a legnagyobb Budapesten, sőt mint értesülünk, most ismét tetemesen megnagyobbította vállalatát és azt *Erszébel-kört 41. szám alá helyezte.*

— A XVII-ik m. kir. osztályorsorsjáték hivatalos játékterve, mely szerint annak első húzása már november 23. és 24-én lesz, megjelent. Ezen nagyszabású osztályorsorsjáték tervezete minden tekintetben a régi maradt, ám fényes bizonyítka annak, hogy az a közönség igényeinek minden tekintetben megfelel. Magyarország alig van helység, hol Fortuna istenasszony ezen sorsjáték résztvevőinek kegyelből, főnyeremény alakjában ne juttatott volna. A m. kir. szab. osztályorsorsjáték fennállása óta már sok ezer ember jutott vagyonzhoz és jóléthez, mert a lefolyt tizenhat sorsjátékot át fényig körülbelül 230 millió korona fizetették ki kisebb-nagyobb nyerevényekért. Az által, hogy a sorsjáték hat osztályra van beosztva és az egyes osztályok betétei körülbelül hónaponként fizetődnek és hogy a sorsjáték nemcsak egész, hanem 1/2, 1/3 és 1/4 részekben is kaphatók, lehetővé teszik mindenkinek, még szerény viszonyok mellett is a játékban való részvételt.

SELMEC- ÉS BÉLABÁNYA SZ. KIR. VÁROS HIVATALOS KÖZLEMENYEI.

Az anyakönyvi hivatalok bejegyzései. 1905. évi október hó 28-tól november 4-ig.

Születés.

Winyovszky Dániel, Schvarec Matild, leány Selmecebánya	„
Schvarec Ferenc, Bölesch Amália, fiu	„
Ornusz Dániel, Pósch Mária, leány	„
Mácsai János, Trojan Anna	„
Repizki József, Mojszis Mária	„
Somogyi István, Stubna Szabina	„
Burda János, Souseski Julia	„ Steffultó
Pusek Mátyás, Hraezky Zsuzsi, fiu	„
Faukusz Albin, Barlatovics Alojzia, leány Steffultó	„
Mihalezki János, Praterovics Mária, fiu	„
Patrik János, Golin Mária, leány	„
Marosi Antal, Szép Mária, fiu	„
Mudrák Ferenc, Malis Mária, leány	„

Kihirdetés.

Turzik János, Galusz Viktoria Steffultó	„
Hesz Fülöp, Czerny Anna	„
Horák István, Szajvald Veronika	„
Samrtnyik József, Jány Irén	„
Ivanics József, Baran Mária, Bélébánya	„

Házasság.

Busek Károly, Longauer Franciska Selmecebánya	„
Turzik János, Galusz Viktoria Steffultó	„

Halálozás.

özü. Vazulik Lajosné 75 éves, tudógyulánlás Selmecebánya	„
özü. Jelnek Józsefné 63 éves, kútbefülés	„
Prepelik Béla 6 hónapos, hurutos tüdőbél	„
Herger Jenő 2 éves	„
Szamek Anna 13 éves, tüdőgömbök	„
Mihalezki József 3 éves, agyvelőgyulladás Steffultó	„
Burda Julia 1 nap, gyöngésség	„
Viczian Antal 49 éves, nehéz lelegzés Steffultó	„
Szuvosica Jánosné 34 éves, tüdővész	„
özü. Gresho Antalné 83 éves, aggkór	„
Pivarsé Mária 3 éves, tüdőbél	„
özü. Veronyi Józsefné 65 éves, végelgyengülés Steffultó	„
Mihalezki Antal 12 napos, gyöngésség	„
Sohel frank Vilmos 12 hónapos, szamarhurut Bélébánya	„

Hirdetmény.

Selmece- és Bélébánya sz. kir. város rendőrkapitányi hivatala részéről ezennel felhívunk mindazon 1885., 1884. és 1883. évben született hadkötelesek, kik az 1906. évi újoncoskál ma tartoznak, miszerint illetékes hatóságoknak megküldendő bejelentési kivonatok szerkeszthetése végett folyó évi november hó 30-ig é hivatalnál jelentkezzenek.

Selmecebánya, 1905. évi nov. hó 1-én.
Horváth Kálmán, rendőrfőkapitány.

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-féle radioaktiv

Használata valódi áldás gyomorbetegségeknek és székszorulásban szenvedőknek. Csodálatos gyógyerejét az igmándi víz radium-tartalmának köszönő, amely tudományos alapon egyedül ezen forrásban lett felfedezve, miért is beváráslásnál össze nem tévesztendő a közönséges keserűvízzel. — Főszékelődés a forrástulajdonos: Schmidthauer Lajos gyógyszerésznél Komáromban. Kapható Selmecebányán: a gyógytárakban és Ernst Zsigmond fűszerüzletében. Kis üveg 30 fillér, nagy üveg 50 fillér. — Az egyedüli természetes keserűvíz, amely kis üvegekben is kapható.

Igmándi

keserűvíz az elrontott .gyomrot 2-3 óra alatt, teljesen rendbe hozza.

A nagyérdemű közönséget van szívesem értesíteni, hogy Akadémia-utca 19. szám alatt, a Német templommal szemben lévő régi vendéglőhelyiséget kibéreltem és azt megfelelően átalakítva, a mai napon az igen tisztelt vendégeim rendelkezésére bocsátom.

Jó magyar konyhát, kitűnő hegyi boralmat s mindig frissen csapolt Acél-sört, úgyszintén Dreher-féle polgári sört pontos és előzékeny kiszolgálás mellett a nagyérdemű közönség b. figyelmébe ajánlom.

Magamat a nagyérdemű közönség becses pártfogásába ajánlv, vagyok tisztelttel

PILCZ MANÓ
vendéglős.

Kolbász

debreceni kolbász azonnal ehető vagy főni való 192. pörkölt bőrű szalonnák elsőrendű zsirnak 168, sós fehér vastag 168, vékony 168, füstölt vastag 176, vékony 176, debreceni paprikás szalonna 184, pácolt fogynagyms paprikás szalonna 200, pácolt borsos sonka, karmonádi, oldalas —, pácolt sovány szalonna néphitszsonka, karmonádi, oldalas 160 fillér. A fenti árak szállító levele és csomagolása ingyen. Elsőrendű házi zsír 176. Hozzá szelencék: 5 kgros 110, 10 kgros 140, 25 kgros 280. Az árak fillérekben értendők. Árúim árai, melyek gyakran változok e helyen minden számban kolbász cím alatt találhatók.

Szállítja: BALCZÁR kivitelei üzlete, Nyiregyháza.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotban szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve kapható a szabad. hatvány gyógyszerész által Majna, Frankfurt.

Csemegeüzlet megnyitás!

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy Selmecebányán, a Takács Miklós-féle üzletemet, egy a mai kor igényeinek megfelelő csemegeüzlettel kibővítettem, és azt november 1-én megnyitottam.

Állandóan raktáron tartok: Emmenthali, Gorgonzola, Romadour, francia Rouffort, Parmazan, Trappista, Pécsi csemege, Kárpáti, Pusztadóri, Imperial sajtokat, Liptói és Székely túrókat; Kassai és Prágai sonkát, Debreceni paprikás szalonnát, citromos és foghagymást kolbászt, Kolozsvári szalonnát, füstölt nyelvet, mindennemű hiedeg felvágottat. Naponta friss bécsi és székesi virsli. Mindennemű friss hazai és déli gyümölcs, szárított és aszalt gyümölcs. Konzervek és befőttek. Ákác- s virág-méz. Naponta friss teavaj, kétszersültek, teasütemények, mindennemű cukorkák és bonbonok. Naponta friss Kugler-féle sütemény és bonbonok, továbbá pácolt s füstölt halak s minden e szakmába vágó és itt fel nem sorolt cikkek idényők szerint jutányos árbán kaphatók.

Igyekezetem oda fog irányulni, hogy úgy árúim kifogástalan minőségével és pontos kiszolgálással kiérdemeljem a nagybecsű közönség b. pártfogását.

Tisztelettel
Óváry Kálmán.

Fényképészeti gépek és kellékek

első és mindig friss minőségben (hitelképes egyéneknek részlet-fizetésre is)

Kaphatók: Joerges Ágost özv. és fiánál Teraszon.

Árlejtségi hirdetés.

A nagytekintetű m. kir. doh. jöv. központi igazgatóság f. é. október hó 11-én kelt 17392/VL sz. magas felhatalmazása folytán a következő szertrári cikkek n. m.:

12.000 db. puhafadeszka 13 mm. vastag 211 mm. széles			
8.000 " " " " " " " "	13	263	3. számú tábl. hosszát
8.000 " " " " " " " "	13	316	
2.000 " " " " " " " "	20	211	
4.000 " " " " " " " "	20	263	
3.000 " " " " " " " "	20	316	
300 " " " " " " " "	25	263	
100 " " " " " " " "	33	263	
200 " " " " " " " "	40	263	
400 " " " " " " " "	50	320	
12.000 " puhafaléc 20 " " " " " " " "	53	388	

szállítással 3 évre és pedig 1906. január 1-től — 1908. december hó végéig terjedő időre leendő biztosítása iránt folyó évi november hó 14-én d. e. 10 órákor versenytárgyalás fog tartatni.

Erről pályázók azon hozzájárulással értesítettnek, hogy 1 koroná bélyegjeggyel és az ajánlati összegnek 5%-nyi bánatpénz letételéről szóló adó-hivatali nyugtával ellátott zárt ajánlataikat, melyekben a deszkák és lécek ára a fenti méretek szerint darabonként szóval és számmal kiírva legyen, a versenytárgyalás napján délelőtt 10 óráig alulírtott igazgatóságnál annál is inkább nyújtsák be, mivel elkésett ajánlatok figyelembe vételini nem fognak.

Az ajánlatban a szállítandó cikk beszerzési forrása (hazai termék) világosan megnevezendő, s hogy azokat vállalkozó saját üzemből fogja előállítani, vagy ha nem, kitől fogja azt beszerzeni.

Vállalkozó köteles az anyagot az ajánlati árban a helybeli m. kir. dohánygyár udvarába szállítani.

Az általános és a különös szerződési feltételek a dohánygyári igazgatóságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők és pályázó ajánlatában kijelenteni köteles, hogy azoknak magát aláveti.

Selmecebány, 1905. október hó 14-én.

M. kir. dohánygyári igazgatóság.

Utánnyomást nem díjaztatik.

Papírszállítási hirdetés.

A selmecebányai m. kir. bányai igazgatóság saját könyvmódája részére 150 uj (1000 ives) rizsma különféle nagyságu és minőségű papírnak az 1906. év folyamán való beszerzésére árlejtést hirdet.

Az inვენkt egy koronás bélyeggel ellátandó írásbeli zárt ajánlatokban ajánlattevők az árakat 1000 inვენkt számmal és betűkkel világosan írják ki s minden egyes papírmennél tegyék ki a rizsmánkénti súlyt is.

Az ajánlatok a felajánlott papír értékének 5%-a bánatpénzzel csatolandó készpénzben vagy biztosítékul elfogadható értékpapirokban.

Az ajánlatok csakis jó minőségű papirokra fogadhatnak el s kívánatos, hogy ajánlattevők minden egyes papírmennél többféle mintákat mutassanak be.

Ajánlattevők az ajánlatokban határozottan kijelenteni tartoznak, hogy az ezen szállítási hirdetésnyre vonatkozó általános és részletes feltételeket, melyek az alulírt m. kir. bányai igazgatóság iróadjában a hivatalos órák alatt megtekinthetők s kívánatra ki is adhatók, ismerik s azokat magukra nézve kötelezőknek fogadják el.

A kellően megszövegezett és felszerelt ajánlatok „Ajánlat papírszállításra” felirással és ajánlattevő címével ellátva folyó évi december hó 7-ig (este 6 óráig) a selmecebányai m. kir. bányakerületi főpénztárnál, a papirosminták pedig pontosan megjelölve, de az ár kitüntetése nélkül ugyancsak ezen határidőig a bányai igazgatósági könyvmódá vezetéséighez nyújthatók be.

A kellően fel nem szerelt, úgyszintén szöbeli vagy utóajánlatok tárgyalás alá nem vétetnek. Selmecebány, 1905. évi október hó 31.

M. kir. bányai igazgatóság.
(Utánnyomást nem díjazunk).

Köhögés!

Aki ezt figyelembe nem veszi, bűnhődik saját testén!!

KAISER-FÉLE
MELL-CARAMELL
A HARMÓ FÉNYÖVEL

Orvosilag kipróbált és ajánlv köhögés, rekedtség, hurut, elnyalkasodás és torokkataras ellen

4512 közgyógyilág hiteltelített okirat elegg bizonyítja, hogy a mit igérenek, azt is tartják.

Csomagja 20 és 40 fillér.

Kapható: **Márkus M.**
cukrászatában Selmecebányán
Deák Ferenc-u. 7/I. saját ház
Alapítótatót 1890-ban.

Vezérszó: Minden darab szappan a SCHICHT nével, tiszta és ment káros alkatrésztől.

Schicht-szappan!

(„szarvas” vagy „kulcs” szappant)
a legjobb és használatban a legolcsóbb, minden ruhanemű és .. mosási módszer részére. ..

Jótállás: 25.000 koronát fizet Schicht György cég Aussigban bárkinek aki bizonyítja, hogy szappana a »Schicht« nével, valamely káros keveréket tartalmaz.

Nincs többé iszákosság!

Kivánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból. Kávé, tea, étel vagy szeszcs italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A Cozapor többet ér, mint a világ minden szobeszedő a tartózkodásról mert csodálatos ellenszenvessé teszi az iszákosság a szeszcs italt. A Coza oly eszedően és biztosan hat, hogy azt felesleg, testver avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtji mi okozta javulását.

Coza a családok ezreit békítette ki ismét, sok ezer férfit a szegény és bostetelenségől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatal embert a jó utra, és szereséhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a Cozapor tulajdonosa, mindazoknak kik kívánják egy próba adagot díj és költség mentesen küld, hogy így bárki is meggyőződéssel biztathasson. Keszekedünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

INGYEN PRÓBA 171. SZ.
Vágja ki ezen szelvényt és küldje meg ma az intézetnek.
(Levelek 25 filler levelezőlapok 10 fillérel bérmentesítendők.)

COZA INSTITUTE

VÁGIA
(Dept. 171.)
62, Chancery Lane,
London, Anglia.

T. c.

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, miszerint a legújabb divatúru cikkek az őszi- és téli idényre már megérkeztek, úgy színtén női- és gyermek felöltők a legújabb kivitelben, melyeket

üzlet áthelyezés miatt
igen kedvezményes árban

a tisztelt vevő közönségnek rendelkezésére bocsájtom, amiről szíves meggyőződésüket kérem.

Mély tisztelettel

WEISZ SIMON
(GLÜCKSTHAL GYULA utóda.)

Az üzlet berendezése és
Portale olesó árban eladó.

HIRDETMÉNY.

Ezennel közhírré tétetik, miután a Magyar Királyi Pénzügyminisztérium ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (Tizenhetedik sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főelárusítóknak árusítás végett kiadattak. — A Magyar Királyi Pénzügyminisztérium által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A Magyar Királyi Szabadalmazott Osztálysorsjáték Sorsolási Terve.
Tizenhetedik sorsjáték.

110,000 sorsjegy. 55,000 nyeremény.

Első osztály Betét 12 korona (Beleértve 2 korona gyűjtődíj) Húzás: 1905. nov. 23. és 24.		Második osztály Betét 20 korona (Beleértve 2 korona gyűjtődíj) Húzás: 1905. Dec. 19. és 20.		Harmadik osztály Betét 32 korona (Beleértve 2 korona gyűjtődíj) Húzás: 1906. január 16., 17. és 18.		Hatodik osztály Betét 24 korona (Beleértve 2 korona gyűjtődíj) Húzás: 1906. március 28-tól 1. április 24-ig																																																																															
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben																																																																															
1 á	60000	1 á	70000	1 á	80000	<p style="text-align: center;">Korona</p> <p style="font-size: 2em; text-align: center;">1.000,000</p> <p style="text-align: center;">(Egy millió)</p>																																																																															
1 á	20000	1 á	25000	1 á	30000																																																																																
1 á	10000	1 á	10000	1 á	20000																																																																																
1 1	5000	1 á	5000	1 á	15000																																																																																
3 á	2000	3 á	3000	3 á	10000																																																																																
6 á	1000	5 á	2000	5 á	5000																																																																																
8 á	500	8 á	1000	8 á	2000																																																																																
30 á	300	20 á	500	10 á	1000																																																																																
100 á	100	110 á	300	120 á	500																																																																																
3350 á	40	4354 á	80	4850 á	130																																																																																
3500 nyer. Kor. 263000		4500 nyer. Kor. 528000		5009 nyer. Kor. 926500				<p style="font-size: 0.8em;">A melyik ezen 500 nyeremény közül utolsónak húzatik ki, kapja a jutalmát.</p> <table border="0"> <tr><td>1</td><td>Jutal. nyer. á</td><td>600000</td><td>600000</td></tr> <tr><td>1</td><td>á</td><td>400000</td><td>400000</td></tr> <tr><td>1</td><td>á</td><td>200000</td><td>200000</td></tr> <tr><td>1</td><td>á</td><td>100000</td><td>100000</td></tr> <tr><td>1</td><td>á</td><td>80000</td><td>80000</td></tr> <tr><td>1</td><td>á</td><td>60000</td><td>60000</td></tr> <tr><td>1</td><td>á</td><td>50000</td><td>50000</td></tr> <tr><td>1</td><td>á</td><td>40000</td><td>40000</td></tr> <tr><td>2</td><td>á</td><td>30000</td><td>60000</td></tr> <tr><td>2</td><td>á</td><td>25000</td><td>50000</td></tr> <tr><td>4</td><td>á</td><td>20000</td><td>80000</td></tr> <tr><td>5</td><td>á</td><td>15000</td><td>75000</td></tr> <tr><td>25</td><td>á</td><td>10000</td><td>250000</td></tr> <tr><td>50</td><td>á</td><td>5000</td><td>250000</td></tr> <tr><td>405</td><td>á</td><td>2000</td><td>810000</td></tr> <tr><td>760</td><td>á</td><td>1000</td><td>760000</td></tr> <tr><td>1140</td><td>á</td><td>500</td><td>570000</td></tr> <tr><td>30600</td><td>á</td><td>200</td><td>6120000</td></tr> <tr><td>38,000</td><td>nyer. és jutalom. korona</td><td></td><td>10.555.000</td></tr> </table>		1	Jutal. nyer. á	600000	600000	1	á	400000	400000	1	á	200000	200000	1	á	100000	100000	1	á	80000	80000	1	á	60000	60000	1	á	50000	50000	1	á	40000	40000	2	á	30000	60000	2	á	25000	50000	4	á	20000	80000	5	á	15000	75000	25	á	10000	250000	50	á	5000	250000	405	á	2000	810000	760	á	1000	760000	1140	á	500	570000	30600	á	200	6120000	38,000	nyer. és jutalom. korona		10.555.000
1	Jutal. nyer. á	600000	600000																																																																																		
1	á	400000	400000																																																																																		
1	á	200000	200000																																																																																		
1	á	100000	100000																																																																																		
1	á	80000	80000																																																																																		
1	á	60000	60000																																																																																		
1	á	50000	50000																																																																																		
1	á	40000	40000																																																																																		
2	á	30000	60000																																																																																		
2	á	25000	50000																																																																																		
4	á	20000	80000																																																																																		
5	á	15000	75000																																																																																		
25	á	10000	250000																																																																																		
50	á	5000	250000																																																																																		
405	á	2000	810000																																																																																		
760	á	1000	760000																																																																																		
1140	á	500	570000																																																																																		
30600	á	200	6120000																																																																																		
38,000	nyer. és jutalom. korona		10.555.000																																																																																		
Negyedik osztály Betét 40 korona (Beleértve 2 korona gyűjtődíj) Húzás: 1906. február 13., 14. és 16.		Ötödik osztály Betét 32 korona (Beleértve 2 korona gyűjtődíj) Húzás: 1906. március 7. és 8.																																																																																			
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona																																																																																		
1 á	90000	1 á	100000																																																																																		
1 á	30000	1 á	30000																																																																																		
1 á	20000	1 á	20000																																																																																		
1 á	15000	1 á	15000																																																																																		
3 á	10000	3 á	10000																																																																																		
5 á	5000	5 á	5000																																																																																		
8 á	2000	8 á	2000																																																																																		
10 á	1000	10 á	1000																																																																																		
4120 á	500	120 á	500																																																																																		
850 á	170	3850 á	200																																																																																		
5000 nyeremény Korona 1.120.500		4000 nyeremény Korona 1.076.000																																																																																			

Az I. osztály húzása **1905. november 23. és 24-én** tartalik meg, A húzások a Magyar királyi állami ellenőrző bizottság és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnék a Húzási teremben (IV. Eskü-tér, bejárat a Duna-utca felől). — Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1905. évi október hó 29-én.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.
gróf Teleki. Huzay.